

Неофицијален пречистен текст¹

Врз основа на членот 158-с, точка 1), членот 154-ц став (6), членот 154-ч став (6), членот 154-џ став (4) и членот 154-ш став (2) и став (3) а во врска со членот 154-д став (4), членот 154-ж, 154-м став (3), членот 154-њ став (1) и членот 154-к став (2) од Законот за супервизија на осигурување (“Службен весник на Република Македонија” бр.27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2015, 192/2015 и 23/2016), Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување, донесе

П Р А В И Л Н И К

ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРУЧЕН СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ВРШЕЊЕ ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКИ РАБОТИ

Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење осигурително брокерски работи (во натамошниот текст: стручен испит за брокер), начинот на бодување на првиот и вториот дел од испитот како и формата и содржината на уверението за положен стручен испит за брокер.

Член 2

Стручен испит за брокер може да полага лице кое ги исполнува условите од член 138 став (1) точки 1), 3), 4), и 5) од Законот за супервизија на осигурување.

Член 3

(1) Стручниот испит за брокер се спроведува по спроведена обука за брокер која ја организира и спроведува Агенцијата за супервизија на осигурување (во натамошниот текст: Агенцијата).

(2) Обуката за брокер се спроведува врз основа на констатирана потреба од страна на Агенцијата но најмалку еднаш годишно.

(3) Доколку не се пријава најмалку 5 кандидати, Агенцијата може да не ја спроведе обуката за брокер односно испитот за брокер.

¹ Пречистениот текст на Правилникот е изготвен врз основа на текстот на Правилникот за начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 118/2014) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/2017). Пречистениот текст нема правна сила. За правни цели, единствено валидни се текстовите кои што се објавени во претходно наведените Службени весници.

(4) Начинот и постапката на спроведување на обуката за брокер за предметите од наставната програма го пропишува Агенцијата.

(5) Агенцијата со оглас во дневен печат и на својата веб страница ги известува заинтересираните кандидати за времето и местото на одржување на обуката за брокер, односно стручниот испит за брокер.

Стручен испит за брокер

Член 4

(1) Стручниот испит за брокер се состои од два дела:

- 1) Прв дел (теоретски дел) со кој се проведрува теоретското знаење на кандидатите
- 2) Втор дел (практичен пример) со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(2) Првиот дел од стручниот испит за брокер се полага по предметите:

- 1.1 Основи на управување со ризик и осигурување
- 1.2 Законска регулатива од областа на осигурување
- 1.3 Трговско и облигационо право
- 1.4 Посредување во осигурување и етички кодекс
- 1.5 Осигурување на живот
- 1.6 Неживотно осигурување
- 1.7 Финансиски аспекти на работењето
- 1.8 Снимање на ризик и посредување при реализирање на штети
- 1.9 Реосигурување.

(3) Вториот дел од стручниот испит за брокер се состои од:

- 1) Практичен пример
- 2) Прашања кои кандидатот треба да ги одговори врз основа на практичниот пример и/или
- 3) Задачи кои кандидатот треба да ги реши врз основа на практичниот пример.

(4) Вториот дел од стручниот испит за брокер се полага за сите предмети од првиот дел од стручниот испит за брокер.

(5) Деталната содржина на секој од предметите од првиот дел на стручниот испит за брокер е разработена во Наставна програма за полагање на стручен испит за брокер која ја утврдува Агенцијата и во истата се содржани градивото, прописите и литературата.

(6) Наставната програма од став (5) на овој член Агенцијата ја објавува на нејзината веб страна.

Прв (теоретски) дел од стручниот испит за брокер

Член 5

- (1) Стручниот испит за брокер започнува со полагање на првиот (теоретски) дел од испитот.
- (2) Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за брокер се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.
- (3) Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за брокер содржи вкупно 30 прашања односно по 5 прашања по секој од предметите од кои се состои Првиот дел на стручниот испит за брокер.
- (4) Секое прашање се состои од 5 понудени опции за заокружување од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни.
- (5) Секој точен одговор на прашање се бодува со 2 (два) бода, сличните и неточните одговори одговори не се бодуваат.
- (6) Кандидатот го положил првиот (теоретски) дел од стручниот испит за брокер доколку освоил минимум 70% од вкупниот број бодови односно доколку освоил минимум 63 бода.
- (7) На кандидатот за време на полагање на првиот (теоретски) дел од стручниот испит за брокер не му се дозволува користење на закони ниту закони со коментари и објаснувања.
- (8) Вкупното времетраење на првиот (теоретски) дел од стручниот испит за брокер изнесува 120 минути.

Втор дел (практичен пример) од стручниот испит за брокер

Член 6

- (1) Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за брокер се полага во рок од најмалку 15 дена по успешно полагање на првиот (теоретски) дел од стручниот испит за брокер.
- (2) Кандидатот кој не го положил првиот (теоретски) дел од стручниот испит за брокер не може да го полага вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за брокер.
- (3) Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за брокер се полага писмено со проучување на 9 практични примери, по еден практичен пример од секој предмет. Секој практичен пример содржи 1 прашање со 5 понудени опции за заокружување од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни.
- (4) Секој точен одговор на прашање се бодува со 10 (десет) бода, сличните и неточните одговори одговори не се бодуваат.

(5) Кандидатот го положил вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за брокер доколку освоил минимум 70% од вкупниот број бодови, односно доколку освоил минимум 63 бода.

(6) На кандидатот за време на полагање на вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за брокер му се дозволува единствено користење на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска врзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот, калкулатор и пенкало.

(7) Вкупното времетраење на вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за брокер изнесува 120 минути.

Комисија за спроведување на стручниот испит за брокер

Член 7

(1) Прашањата за стручниот испит за брокер ги верификува Комисија за спроведување на стручниот испит за брокер (во натамошниот текст: Комисија).

(2) Комисијата од став (1) на овој член врши и ревизија и ажурирање на јавно достапната база на прашања за спроведување на стручниот испит за брокер.

(3) Комисијата од став (1) на овој член ги разгледува доставените писмени забелешки од страна на кандидатите кои не го положиле вториот дел од стручниот испит за брокер, како и од кандидатите кои сметаат дека одговорите не му се соодветно бодувани најдоцна во рок од седум дена од денот на приемот на забелешките и може да направи корекција на бројот на освоени поени доколку утврди дека е настаната грешка при бодувањето

(4) Комисијата ја формира Советот на експерти на Агенцијата.

(5) Комисијата по нејзино формирање донесува Деловник со кој се пропишува начинот на работа на Комисијата.

Постапка за спроведување на стручниот испит за брокер

Член 8

(1) За полагање на стручниот испит за брокер, кандидатот до Агенцијата поднесува барање за полагање на стручен испит за брокер.

(2) Со барањето за полагање на стручен испит за брокер кандидатот е должен да поднесе докази за исполнување на условите за полагање на стручниот испит за брокер пропишани во член 2 од овој правилник.

(3) Агенцијата со решение утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на стручниот испит за брокер.

(4) Кандидатот на кој што со решение му е одобрено барање за полагање на стручниот испит за брокер, преку веб страницата на Агенцијата и Јавниот радиодифузен сервис се известува за времето и местото на полагање на стручниот испит најдоцна во рок од 8 дена пред полагање на стручниот испит за брокер.

(5) На кандидатот на кој што со решение му е одобрено барање за полагање на стручниот испит за брокер мора да му се овозможи да го полага стручниот испит за брокер во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на стручниот испит за брокер.

(6) Кандидатот е должен во рок од 5 дена од добивање известување од став (4) од овој член, преку електронска пошта, да го пријави учеството на стручниот испит за брокер.

Член 9

(1) Стручниот испит за брокер се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит за брокер со материјално техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Полагањето на стручниот испит за брокер се снима и во живо се емитува на веб страницата на Агенцијата, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Агенцијата.

(3) Во просторијата за полагање на стручниот испит за брокер, за време на полагање на испитот се присутни двајца овластени претставници од Агенцијата, членовите на Комисијата за спроведување на стручниот испит за брокер од член 7 став (4) од овој Правилник, еден претставник од Министерството за финансии, еден претставник од Владата на Република Македонија на предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата на Република Македонија и еден информатичар предложен од Министерството за информатичко општество и администрација.

(4) Просторот и условите за одржување на стручниот испит за брокер ги обезбедува посебно правно лице со кое Агенцијата склучила договор а кое што ги исполнува просторните услови и материјално техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитот кои ги пропишува Агенцијата.

Член 10

(1) Пред почетокот на полагањето на стручниот испит за брокер, овластениот претставник од Агенцијата го утврдува идентитетот на кандидатот со увид на лична карта или патна исправа.

(2) На кандидатот за време на полагањето на стручниот испит за брокер не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и

информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на стручниот испит за брокер не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарот од членот 9 став (3) од овој Правилник, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(4) Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(5) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати што го полагаат стручниот испит за брокер и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на стручниот испит за брокер.

(6) Доколку кандидатот при полагањето на стручниот испит за брокер постапува спротивно од ставовите (2), (3), (4) и (5) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во таа испитна сесија.

(7) Во случаите од ставот (6) на овој член, се смета дека кандидатот не го положил стручниот испит за брокер и истото се констатира во записникот за полагање на стручниот испит за брокер.

(8) Лицата од членот 9 став (3) од овој Правилник, за време на полагањето на стручниот испит за брокер не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага стручниот испит за брокер, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржуваат подолго од пет минути.

Член 11

(1) На денот на полагањето на стручниот испит за брокер претставникот на Агенцијата му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем.

(2) По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за стручниот испит за брокер, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем, од јавно достапната база на прашања.

(3) Првиот и вториот дел од стручниот испит за брокер содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставникот на Агенцијата дава појаснување пред да започне полагањето на стручниот испит за брокер.

(4) Електронскиот систем за полагање на стручниот испит за брокер не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно практичниот пример и прашања и/или задачи за вториот дел од стручниот испит за брокер во една сесија за повеќе од еден кандидат.

Член 12

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од стручниот испит за брокер поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем полагањето на стручниот испит за брокер се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член испитот се презакажува за друг термин.

Член 13

(1) По завршување на стручниот испит за брокер Комисијата составува записник.

(2) Записникот го потпишуваат лицата кои присуствувале на испитот наведени во член 9 став (3) од овој правилник.

(3) Комисијата го оценува описно постигнатиот успех на кандидатот на испитот како “Положил” или “Не положил”.

(4) Кандидатот успешно го положил стручниот испит за брокер доколку остварил најмалку 70% од вкупниот број предвидени бодови од првиот (теоретски) дел и најмалку 70% вкупниот број предвидени бодови од вториот (практичен) дел.

(5) Кандидатот кој не го положил стручниот испит за брокер со првото полагање има право на две повторни полагања на стручниот испит во рок од 6 месеци од денот на завршувањето на обуката за брокер.

(6) Кандидатот кој три пати едноподруго не го положил стручниот испит за брокер, го губи правото за повторно полагање на стручниот испит за брокер предвиден со обуката за брокер.

Уверение за положен стручен испит за брокер

Член 14

(1) На кандидатот кој успешно го положил стручниот испит за брокер согласно записникот од член 13 став (1) од овој правилник, Агенцијата му издава Уверение за положен стручен испит за брокер во рок од 15 дена од денот кога е утврдено дека стручниот испит за брокер е положен.

(2) Уверението за положен стручен испит за брокер содржи:

1. Полно име и презиме на лицето;
2. Година и место на раѓање на лицето;
3. Датумот на полагање на стручниот испит за брокер;
4. Број и датум на издавање на Уверението за положен стручен испит за брокер; и
5. Име, презиме и потпис на претседателот на Комисија за спроведување на стручниот испит за брокер.

Преодни и завршни одредби

Член 15

(1) Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 09.01.2015 година.

(2) Со започнување на примената на овој правилник престанува да важи Правилникот за условите за стекнување со и испитување на стручната подготвеност потребна за вршење осигурително брокерски работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 102/2010, 167/2011).

Член 16

(Член 5 од Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење на осигурително брокерски работи (“Службен весник на Република Македонија” бр. 16/2017)

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

**Претседател на Советот на експерти,
Климе Попоски**